

Amsterdam, 6 december 2023

Geachte Heer, Mevrouw,

Namens de Dutch Data Center Association (DDA), de brancheorganisatie voor datacenters in Nederland, richt ik mij tot u met een zienswijze op het besluit tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende het verlagen van het gecontracteerd transportvermogen van aangeslotenen De Autoriteit Consument en Markt, gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998.

Los van onze verantwoordelijkheid die we verder willen nemen in de huidige situatie rond de elektriciteit distributie in Nederland, willen we ook middels deze brief de kritische rol van datacenters aangeven in onze economie, samenleving en juist ook hun cruciale rol in de energietransitie. Alle slimme processen ter bevordering van efficiëntie in aanbod en verbruik, en het beter benutten van het elektriciteitsnetwerk, leunen vrijwel volledig op digitale processen uit datacenters om deze ten uitvoer te brengen. Gezien slimme processen meer worden ingezet is het zorgen voor verdere groei van datacenters een must.

Zie hieronder de puntsgewijze uiteenzetting van onze kritiek op de GOTORK/UIOLI maatregel en suggesties ter verbetering. We hebben dit onderverdeeld in drie punten. In de bijlage toegevoegd aan deze brief gaan we dieper in per afzonderlijk punt.

1 Vitale Infrastructuur

Vele datacenters zijn inmiddels als vitaal verklaard in Nederland. De uitval of verstoring van datacenters kan resulteren in cascade-effecten en een langdurige periode van mindere redundantie in Nederland. Bij cascade-effecten leidt een verstoring of uitval van een datacenter tot de verstoring van de digitale processen van haar gebruikers en daarmee andere (mogelijk vitale) maatschappelijke en economische processen.

2. Impact op lange-termijn Investeringen

Het inperken van het gecontracteerde vermogen kan een directe bedreiging vormen voor de continuïteit van onze leden. Datacenters die hun vermogen pas na verloop van tijd gaan benutten, waarbij regionale spelers zelf nog langere tijd nodig hebben, worden hierdoor onevenredig hard getroffen. De financiële verliezen die hieruit voortvloeien, kunnen tot gevolg hebben dat anders gezonde bedrijven omvallen.

3. Constructieve dialoog

Als sector staan we open voor een constructieve dialoog om samen met de ACM en andere stakeholders tot een regeling te komen die de belangen van alle partijen dient. Er zijn vele voorbeelden waar hier grote stappen kunnen worden gezet. Juist in overleg is veel mogelijk in deze huidige crisis situatie op het elektriciteit netwerk. Echter het nu rigoureuus ingrijpen met permanente maatregelen voor dit tijdelijke probleem, heeft verstrekkende gevolgen en is zeer ongewenst.

De DDA verzoekt daarom met klem om het voorgenomen besluit aan te passen en de integraliteit mee te nemen. Wij hopen dat onze zorgen serieus worden overwogen en dat er ruimte is voor een gesprek over hoe we de betrouwbaarheid van de Nederlandse energievoorziening en de belangen voor datacenters kunnen waarborgen zonder de financiële stabiliteit van de sector in gevaar te brengen.

Namens alle betrokken partijen, met vriendelijke groet,

[Redacted]

Managing Director, Dutch Data Center Association

Contactgegevens:

T: 0031 [Redacted]

E: [Redacted]@dutchdatacenters.nl

A: [Redacted] Amsterdam

Bijlage

1. Vitale infrastructuur

Alle centrale datacommunicatie, apparatuur, applicaties en data nodig voor internetverkeer, betalingsverkeer, effectenverkeer, digitale overheidsdiensten, nutsvoorzieningen, gezondheidszorg enzovoorts, enzovoorts, bevinden zich in datacenters. Gezien de steeds verdere digitalisering van al deze voorzieningen en diensten groeien datacenters sterk mee en wordt hun rol steeds belangrijker en vitaler in de economie en samenleving.

Datacenters zijn de hoeksteen voor onze digitale maatschappij en worden continu steeds belangrijker. Juist nu zien we ook een verdere versnelling in digitalisering door een revolutie in artificiële intelligentie die baanbrekend zal blijken in vele bedrijfs- en overheidsprocessen, inclusief voor onze mobiliteit, veiligheid en duurzaamheid.

De continuïteit van datacenters wordt inmiddels door de overheid van vitaal belang geacht voor het functioneren van de digitale (internet)infrastructuur en daarmee voor de Nederlandse samenleving¹. Deze datacenters zijn officieel als vitaal aangemerkt. Uit onderzoek blijkt namelijk dat de kans reëel is dat in datacenters langdurige uitval van processen tot maatschappelijke ontwrichting kan leiden.

Het gaat dan onder meer om:

1. Datacenters die ‘te groot zijn om te falen’
2. Datacenters die een belangrijke rol hebben in de telecommunicatie
3. Datacenters die vitale diensten² faciliteren die in de lijst staan van de NCTV

De uitval of verstoring van dergelijke omvangrijke datacenters kan resulteren in cascade-effecten en een langdurige periode van mindere redundantie in Nederland. Minder redundantie betekent een verminderde beschikbaarheid van de digitale infrastructuur. Bij cascade-effecten leidt een verstoring of uitval van een datacenter tot de verstoring van de digitale processen van haar gebruikers en daarmee andere (mogelijk vitale) maatschappelijke en economische processen.

Wat betreft hele grote datacenters, zijn alle hyperscale datacenters in Nederland als vitaal aangemerkt door de overheid evenals datacenter aanbieders van multi-tenant datacenterdiensten van wie de datacenters een gezamenlijke stroomcapaciteit hebben van meer dan 50 megawatt³. Het gaat in deze laatste categorie om datacenters met meerdere gebruikers of huurders (multi-tenant of colocatie diensten). Wanneer een aanbieder meerdere datacenters heeft, dan gaat het om de opgetelde stroomcapaciteit van die datacenters.

Los van de categorieën en specifieke datacenters die reeds zijn door de overheid als vitaal zijn aangemerkt als aangegeven hierboven, is juist te stellen dat ook regionale colocatie datacenters, aanbieders met een gezamenlijke stroomcapaciteit onder de 50 MW, gezien moeten worden als vitale infrastructuur, en dat deze uitgesloten moeten worden van de UIOLI regeling. Dit gezien de regionale afhankelijkheid van kritische processen: centrale en back-up IT van ziekenhuizen, overheidsinstellingen, nuts bedrijven, en gezien de centrale datacommunicatie knooppunten die deze datacenters voor de regio zijn.

Zie voor de verdere impact, functie en rol van datacenters ook de onlangs uitgekomen rapporten van Stratix⁴ in opdracht van de Provincie Flevoland, Provincie Noord-Holland en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) over de impact van datacenters, en het recente rapport (Eind november 2023) in opdracht van het Ministerie van EZK van SEO⁵ over de bijdrage van digitalisering aan emissiereductie.

¹ <https://www.rdi.nl/onderwerpen/wet-beveiliging-netwerk--en-informatiesystemen/documenten/publicaties/2021/07/08/datacenters-als-onderdeel-vitale-infrastructuur>

² <https://www.nctv.nl/onderwerpen/vitale-infrastructuur/overzicht-vitale-processen>

³ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0041520/2023-10-01>

⁴ <https://www.stratix.nl/wp-content/uploads/2023/02/Stratix-Rapport-objectivering-datacenters-2022.pdf>

⁵ <https://open.overheid.nl/documenten/299df925-3442-4f5f-a579-c8a1274643cd/file>

2. Impact op lange-termijn Investeringsen

Het inperken van het gecontracteerde vermogen kan een directe bedreiging vormen voor de continuïteit van onze leden. Datacenters die hun vermogen pas na verloop van tijd gaan benutten, waarbij regionale spelers een langere tijd nodig hebben, worden hierdoor onevenredig hard getroffen. De financiële verliezen die hieruit voortvloeien, kunnen tot gevolg hebben dat anders gezonde bedrijven omvallen.

Datacenters zijn kapitaalintensieve projecten met een lange aanloopfase. De groei van een datacenter en het daarbij behorende stroomverbruik is een geleidelijk proces, waarin gefaseerd en met grote financiële voorzichtigheid wordt geïnvesteerd.

Daarbij is het zo dat veel klanten ook op langere termijn vermogen reserveren in datacenters waarbij dat vermogen toegevoegd wordt bij verdere uitbreiding van hun dienstverlening. Gezien processen steeds intensiever gebruik maken van data en dataverkeer, dienen klanten, zelfs wanneer dit op heden nog niet contractueel vastgelegd wordt, de mogelijkheid te houden om hun toekomstige clusters in hetzelfde datacenter te houden. Veel data die gegenereerd wordt dient ook de volgende jaren nog gebruikt te worden zodat deze gebruikt kan worden om te raadplegen, verwerken, processen te optimaliseren, enz. Alle nieuwe data komen daar bovenop, en dienen dus ook in hetzelfde datacenter behandeld te worden.

Het besluit om het gecontracteerde vermogen in te perken heeft verstrekkende en veelal acute financiële gevolgen. Wanneer een datacenter wordt geconfronteerd met een verlaging van het transportvermogen, kan dit leiden tot een onhoudbare situatie waarin de initiële investeringen niet terugverdiend kunnen worden. De stabiliteit en voorspelbaarheid van de energievoorziening zijn cruciaal voor de levensvatbaarheid van datacenterprojecten.

Datacenters zijn met name veel meer afhankelijk van het gecontracteerd vermogen, meer nog omdat datacenters naast hun gecontracteerd vermogen ook nog een back-up stroomvoorziening dienen te hebben zodat deze kritische infrastructuur beschikbaar blijft. Zo hebben datacenters dus geen mogelijkheid om hun stroomverbruik te vervangen want dat zou willen zeggen dat naast het back-up systeem nog een tweede extra bron voor stroomvoorziening beschikbaar dient te zijn en deze is er nu eenmaal niet (tenzij datacenters op grote schaal ook zelf elektriciteitscentrales zouden gaan bouwen en (privaat) netbeheerder zouden worden).

3. Constructieve dialoog en mogelijk

Als sector staan we open voor een constructieve dialoog om samen met de ACM en andere stakeholders tot een regeling te komen die de belangen van alle partijen dient. Er zijn vele voorbeelden waar hier grote stappen zijn gezet en nog kunnen worden gezet. Juist met goed overleg is veel mogelijk in deze huidige crisis situatie op het elektriciteit netwerk. Het nu rigoures ingrijpen met permanente maatregelen voor dit tijdelijke probleem heeft verstrekkende gevolgen en is niet gewenst.

Onze sector is bereid om samen te werken aan een duurzame en toekomstbestendige energie-infrastructuur en is hier zelfs reeds vele jaren actief in betrokken. Op verscheidene locaties vinden samenwerkingen plaats gezien datacenters ook zelf onderstations bouwen waarmee de stroomdistributie wordt uitgebreid en waar mogelijk bestaande connecties kunnen worden teruggegeven.

Ook worden in goed overleg met de netwerkbeheerder gekeken naar 'vluchtstrook'⁶ constructies en tijdelijke teruggave regelingen waar dit mogelijk is. Datacenters zijn ook als een van de weinige sectoren die eigen noodstroomvoorzieningen als verzekering die dit soort regelingen in sommige gevallen mogelijk maken. En er zijn inmiddels zelfs datacenters met noodstroomvoorzieningen op waterstof⁷ wat naar de toekomst toe ook mogelijkheden kan bieden als duurzaam alternatief om flexibiliteit te bieden.

Daarnaast leveren meer en meer datacenters ook warmte aan residentiële en bedrijfsomgevingen en dragen ze zo actief bij tot deze energie-infrastructuur en de bijhorende klimaatambities van lokale, regionale en nationale overheden. Daarmee kan het elektriciteitsnetwerk worden ontlast om in plaats van elektrische warmtepompen, gebruik te maken van de datathermie⁸ van datacenters die ook nog eens wordt opgewekt door duurzame energie. Op de langere termijn is een betere strategische planning waar ruimtelijke ordening gelijk op gaat met slimme planning van het energie systeem en van de economische activiteiten een vereiste.

⁶ <https://www.liander.nl/over-liander/transportschaarste/innovaties/reservecapaciteitinzetten>

⁷ <https://www.northcdatacenters.com/northc-start-bouw-nieuw-datacenter-in-eindhoven/>

⁸ <https://www.dutchdatacenters.nl/publicaties/datacenters-duurzaamheid-2021/>